Nu kör vi!

UTLANDSKYRKAN EDITION

1. Förberedelser 1
1. Instruktion (att läsas upp av moderatorn innan man sätter igång) 3
   A. Resmål 1 (Berlin) 4
   B. Resmål 2 (Melbourne) 6
   C. Resmål 3 (Kairo) 9
   D. Resmål 4 (Los Angeles) 11
   E. Resmål 5 (London) 13

1. Förberedelser

Du behöver:

- Göra reklam i församlingens kanaler. TV-programmet "På spåret" får dock inte nämnas av upphovsrättsliga själv. Det finns en godkänt logotyp i det nedladdningsbara materialet.
- Följande utrustning måste finnas på plats:
  - **Projektor** för att titta på frågefilmerna, helst också en projektorduk
  - **Högtalare** anpassade för salens storlek. Flera filmer har ljud som måste höras. Alla kommer inte kunna sitta när nog för att kunna läsa undertexten.
  - En **laptop** eller annan enhet att ladda ner filmerna till och spela upp dem ifrån. Denna kopplas till projektorn.
  - En (1) **moderator** som kan läsa innantill, hålla låda och kora en vinnare
  - Gärna en (1) **hjälpreda** som kan räkna ihop poängen när papprerna samlats ihop
  - Lika många **pennor** som det förväntas lag. Förslagsvis bör man vara mellan 3-5 personer i varje lag.
  - Varför inte ett trevligt pris för det vinnande laget?
  - Mikrofon om det väntas många personer
- Följande finns i det digitala Nu kör vi-paketet och måste laddas ner i förväg:
  - 5 resmål som alla har varsin presentation
  - Dokument att skriva ut:
    - Svarsblad. Ett för varje lag.

Tidsåtgång för alla fem resemålen: 1 h 20 minuter. Inklusive att förklara reglerna. Det kan dock ta längre tid om ni är många människor som muntligt ska kommunicera sina poäng och som ställer många frågor. Om ni har en tid att passa så går det utmärkt att inte köra alla fem resmål. Visa presentationerna i rätt ordning. *Om* ni hoppar av över något resmål, hoppa då inte över resmål 1 eller 5, eftersom den första innehåller reglerna och den sista hur poängräkningen går till.

För den med nedsatt hörsel: Alla frågor och alla ledtrådar i filmerna är tydligt textade. Be de personer med nedsatt hörsel sitta längst fram.

Tips för den ambitiösa
Är du På-spåret-entusiast? Då kan man absolut göra det ännu mer likt originalet.

- Moderatorn och hjälpredan sitter vid ett bord på en scen framför en bokhylla.
- Jordglob på bordet bredvid moderatorn
- Istället för halvfina priser, varför inte riktigt fina priser

Bra att tänka på för dig som moderator/hjälpreda:

- Om tekniken strular kan det vara bra om ni utser en person som fixar med det, medan den andra håller låda
- Utse en domare (hjälpredaren eller moderatorn) ifall oklarheter kring hur poäng ska delas ut uppkommer
- Det kan vara trevligt om alla medverkande får ett litet pris, eller åtminstone alla i det vinnande laget får ett pris.
- På resefilmerna (den första på varje resmål) ska texten på filmen läsas högt av moderatorn/hjälpredaren. Dock INTE på frågefilmerna som har inspelade speakerröst.
- Smart om hjälpredan läser igenom de rätta svaren medan moderatorn förbereder nästa film.
- Det är mycket hjälpsamt om man kan se anteckningarna som finns i Powertpoint-presentationerna. De finns som stöd för moderatorn under programmets gång, med förslag på vad man kan säga, vad som är viktigt att inte glömma bort.
- När ni räknar poängen, be lagen att byta svarslapp med grannlaget. Sedan samlar hjälpredan in alla svarslappar och utser en vinnare.

1. Instruktion (att läsas upp av moderatorn innan man sätter igång)

[Frivillig hälsningsfras]

Vad kul att ni vill vara med och tävla Nu kör vi: Utlandskyrkan edition!

[Man kan tala fritt här eller läsa sammanfattningen från sida 1]

Så här går spelet till just idag/ikväll:

- det krävs inga specifika förkunskaper om utlandskyrkan, men man kommer förhoppningsvis ha lärt sig något nytt om respektive församling och resmål när man är färdig. 😊
- Syftet med det här är att ha kul! Det kan dock i vissa fall leda till att man lär sig något nytt om Svenska kyrkan i utlandet och om allt värdefullt som kyrkan gör över hela världen (så akta dig)
- Vi kommer besöka ett antal olika församlingar och verksamhetsplatser där Svenska kyrkan i utlandet verkar och firar gudstjänst och utövar diakoni.
- Varje resa kommer visas på skärmen: och det kommer läsas upp ledtrådar för att hjälpa er att lista ut vart vi är på väg. Ledtrådarna är till en början svåra, men blir lättare och lättare.
- Man har bara 30 sekunder på sig att gissa rätt resmål från att jag börjar läsa upp varje ledtråd. Det är fem ledtrådar. Det är med andra ord 2,5 minuters resmålsfilm.
- Självklart är det inte tillåtet att söka efter svaren på mobilen…
- Eftersom vi inte har digitala hjälpmedel så kommer varje lag få utse en sekreterare som skriver ner det ni som lag gissar. Man får gissa en gång, och man får inte ändra sitt svar så snart man skrivit ner det.
- När jag läst upp alla ledtrådar har vi kommit fram till resmålet. Därefter hinner man ta några andetag innan vi börjar frågefilmerna i tur och ordning.
- Sedan fortsätter vi på samma sätt med nästa resmål. Osv.
- Det lag som får flest poäng vinner! [det här roliga priset/det här halvdåliga priset]
- Vissa filmer har förinlästa frågor, vissa kommer jag som moderator läsa upp. Allt kommer att vara textat längst fram, så vet du med dig att du har svårt att höra, sätt dig gärna längre fram.
- NU är ni välkomna att dela upp er i lag. I varje lag bör det vara 3-4 personer/4-5 personer. Varsågoda och gör det nu!

(högre ljudnivå inväntas) (när folk hittat sina lag så har dom kanske frågor)

(hjälpredan delar ut alla frågeblad och pennor till varje lag och noterar samtidigt lagens namn för att notera det i sitt Excel-ark)

- När lag formats: Utse nu en sekreterare i varje lag som ansvarar för pennan och för svarsbladet i ert lag. Och kom ihåg, man har alltid begränsad tid på sig att ange ett svar. Så var snabba! Och om man svarat fel så har man definitivt kul ändå 😊

Sedan sätter ni igång! Innan ni sätter på varje transportfilm ska naturligtvis de obligatoriska orden uttalas: **“Vart är vi på väg?”**

A. Resmål 1 (~~Berlin~~)

10 poäng Namnet kan ses som en omskrivning av det djur som finns på stadens sigill. Här bor en halv miljon utlandsfödda och stans omfattande kollektivtrafik skulle nå runt jordens ekvator över 7 varv, om det lades på rak.

8 poäng I denna livliga utlandsförsamling på Landhusgatan firas mässa varje söndag (och onsdag), det finns en egen tvåspråkig förskola, ett café och en svensk utlandsskola.

6 poäng Svenska kyrkans församling i denna stad grundades 1903 och bär namnet av en kunglighet, vars namne är Sveriges blivande regent. Under andra världskriget räddades många, då man under största hemlighet smugglade ut människor ur landet.

4 poäng Vår destination är känd för sina många träd och parker. När den första vågen av svenskar flyttade till denna huvudstad så hade inte TV-tornet byggts än, utan den kändaste sevärdheten var Brandenburgporten.

2poäng Vi är framme i stadsdelen Wilmersdorf, i staden som en gång var delad av en mur under nästan 30 år. Vi är framme i:

Berlin!

Facit (ledtrådarna):

10 poäng: Det är björnen som är djuret som representerar staden på Berlins vapen. Ljudlikheten mellan djuret på tyska hade kanske något med valet av symbol att göra: björn på tyska heter "Bär".

6 poäng: Församlingen i Berlin heter Victoriaförsamlingen efter Victoria av Baden, Tysklandsfödd och gift med Gustav V av Sverige. Hon hjälpte Berlinsvenskarna att påverka kungen, så att man skulle få grunda en församling i Berlin.

Följdfrågor i filmen till resmål 1 (Berlin).

1. Berlin har spelat en avgörande roll i Europas moderna historia, särskilt under kalla kriget. Efter andra världskriget delades staden mellan öst och väst, vilket skapade spänningar som påverkade hela världen. För att förhindra att människor flydde från Östberlin till Västberlin uppfördes en mur som kom att bli en symbol för den delade världen. Muren var 43,7 kilometer lång, med dubbla och tredubbla taggtrådsstängsel med mellanliggande ingenmansland.

   a. Fråga: Vilket år byggdes Berlinmuren?

(Svar: 1961)
2 poäng.

2. Heribert Jansson var kyrkoherde i Svenska Victoriaförsamlingen i Berlin mellan 1950 och 1986. Under kalla kriget reste han regelbundet från Västberlin till församlingsbor i Östberlin och upprätthöll kontakt med kollegor inom den tyska evangeliska kyrkan. Det dröjde inte länge innan någon bad honom om hjälp – hjälp att fly till väst. Jansson blev en del av en farlig men livsviktig verksamhet, där han smugglade människor över gränsen i sin bil.
   Hur många personer kunde få plats i kyrkoherde Janssons bilbaklucka under hans hjälpaktioner?

(Svar: 2 personer)
2 poäng.

B. Resmål 2 ~~(Melbourne)~~

Tio poäng Vi reser mot en plats där kaffe diskuteras som religion och där stad och nation infört heldag för ett hästlopp.
På vår plats samlas svenskar (i en av Svenska kyrkans utlandsförsamlingar) för att dela tro och gemenskap – och känna sig lite mer hemma, även låångt bort.

Åtta poäng Vi är på väg mot en församling som bildades redan 1896. Den ligger i en stad som (gång på gång) rankas bland världens mest levnadsvänliga. Under en period fungerade denna stad till och med som nationens huvudstad.

Sex poäng Nu är vi i en delstat vars namn påminner om en brittisk epok. Stadens arkitektur blandar 1800-talets prakt med modern design, och här finns både kungliga trädgårdar och ett välkänt krigsmonument. Vi befinner oss i ett land där avståndet är stora och där kyrkoherden ibland får resa långt för att möta församlingsbor – även om uppdraget inte är som mobil präst.

Fyra poäng Vi rör oss genom en stad som ibland sägs uppleva fyra årstider på en och samma dag. Här rullar ett av världens största nät av "tramsiga" vagnar genom gator fyllda av kaffe, kultur och sport. Vårt slutmål ligger i en stadsdel vars namn kommer från ett språk hos landets ursprungsbefolkning och betyder ungefär träsk. I dag är området dock allt annat än sumpigt. Skulle man översätta namnet bokstavligt hade församlingens hem kunnat kallas – ja, Träskhuset.

Två poäng Vår resa slutar i en historisk byggnad, Toorak House, från kolonialtidens dagar. I denna (svenska) utlandsförsamlingfortsätter kyrkorådet och traditionerna att leva vidare - med gudstjänster, gemenskap, påsk, jul, Lucia, midsommar och Valborg, även när årstiderna säger att vi är långt från Sverige. För vi är i…

MELBOURNE!

Facit (ledtrådarna):

Delstatens namn påminner om en brittisk epok, det är ju Victoria. Melbourne är tydligen känd för sin starka kaffekultur.
„Loppet som stannar en nation“ är Melbourne Cup (ett galopplöp) som funnits sedan 1961 och som alltså är en helgdag för alla Melbourne-bor.

Följdfrågorna

1. Under Australian Open har många svenska tennisfans genom åren samlats i Svenska kyrkan i Melbourne för fika, gemenskap och tennissnack. Det var särskilt många under åren då Sverige var en stormakt i tennis. Sverige har haft stora framgångar i turneringen, med namn som Mats Wilander och Stefan Edberg. Den senaste gången en svensk vann herrsingeln i Australian Open var 2002, efter en final mot Marat Safin. Vilken svensk spelare tog hem titeln?

(Svar: Thomas Johansson)
3 poäng.

Det blev Thomas Johanssons största framgång i karriären var just Australian Open 2002.

2. Vi söker namnet på kyrkans barngrupp. Namnet kommer från en av Rune Andréassons välkända svenska seriefigurer och namnet passar (med viss fantasi) dessutom extra bra i en SKUT-kyrka, vars kyrkokör kallas Skutan.

(Svar: Lille Skutt)
2 poäng.

Förklaring: SKUT är Svenska kyrkan i utlandets förkortning. SKUT blir Lille Skutt…

3. Svenska kyrkan i Melbourne firar i år 70 år i Toorak House. Församlingen flyttade in här 1956 – samma år som sommar-OS hölls i Melbourne. Men märkligt nog avgjordes en av de olympiska grenarna inte alls i Australien, utan i Stockholm flera månader tidigare. Det var något av landets karantänsregler som var orsaken till att man tävlade i Sverige istället för i Melbourne.
   Vilken gren var det?

(Svar: Ridsport.)
3 poäng. Även Ridning eller hästsport accepteras som svar.

Förklaring: Australien hade så stränga karantänregler att hästarna skulle behövt sitta i sex månader i karantän. Därför avgjordes ridsporten istället i Stockholm – vilket gör OS 1956 till det enda olympiska spel där tävlingar hölls på två olika kontinenter.

4. Det minskade medlemsantalet i Svenska kyrkan påverkar naturligtvis även Svenska kyrkan i utlandet. De senaste åren har det ekonomiska stödet till utlandskyrkan minskat. Men hur kan en utlandsförsamling då få in pengar? Medlemsavgifter? Men i utlandet är medlemstalet förhållandevis lågt. Och utlandsförsamlingarna finns naturligtvis där för alla, oavsett vem som är medlem eller ej. Så hur gör man då? Katja Lin, nuvarande kyrkoherde i Svenska kyrkan i Melbourne, sa så här om kyrkans intäkter för ett par år sedan. ”Det är vinsten från…. som gör att vi kan betala alla löpande utgifter”. Vilka tre saker raddade hon upp?

(Svar: julmarknad, butik och café.)
1 poäng för varje rätt svar. Basar, julbasar godkänns också. Max 3 poäng

Förklaring: *Det är nog många utlandskyrkor som kan skriva under på att julmarknaden eller andra basarer är en av de viktigaste inkomstkällorna. Många församlingar har även café och ett antal även butiker där man säljer typiskt svenska varor. Utlandskyrkor måste arbeta på såna här sätt för att kunna överleva och fortsätta vara kyrka.*

5. Vilken superhjälte delar namn med en av Melbournes grundare? Grundaren hade dock inte samma fräsiga åk som sin namne.

(Svar: Batman)
2 poäng.

Förklaring: Stadens grundare som hette John Batman. Han grundade staden 1835 och kallades till att börja med för Batmania. Queen Victoria ändrade dock namnet och namngav staden Melbourne efter hennes vän Lord Melbourne

C. Resmål 3 ~~(Kairo)~~

10 poäng Vi kör genom en stad som aldrig tystnar, bland annat på grund av böneutropen. Genom myllret rinner en av världens mest mytomspunna floder, och även om ett "bonjour" kan höras, är det arabiskan som styr när du slår dig ner på kafé.

8 poäng Stadens religiösa landskap är oväntat brett: i ett område där sopinsamlande familjer länge levt finns en kristen kyrka, Monastery of Saint Simon the Tanner, uthuggen direkt ur berget och med plats för tusentals besökare.

6 poäng Landet har längre historia än de flesta andra. Förr staplades stenblock i formationer, och man såg många erövrare: fenicier, romare och andra, som passerade här långt innan charterresenären.

4 poäng Staden har varit en mötesplats för internationella kontakter – här finns bland annat en svensk ambassad, och kristendomen har djupa rötter i området, inte minst genom den koptiska traditionen som fortfarande är tydlig.

2 poäng Nu är vi framme i en metropol där historien bokstavligen tornar upp sig strax utanför stadskärnan – tre gamla pekpinnar visar vägen, och tar du dig dit i rusningstid är det nästan ett underverk i sig.

Facit (ledtrådarna):

Den mytomspunna floden är naturligtvis Nilen. De tre gamla pekpinnarna som visar vägen och som bokstavligen tornar upp sig strax utanför stadskärnan är pyramiderna.

Följdfrågor

1. Vilka länder reser den mobila prästen för området "Östra Medelhavet och Afrika" till? (Nämn 3)

Observera att du gärna kan berätta att eftersom vi befinner oss i Kairo så godkänns inte Egypten som svar.

(Rätt svar: (möjliga rätta svar) Turkiet, Malta, Kenya, Förenade Arabemiraten, Sydafrika.)

1 poäng för varje rätt svar.
Max 3 poäng.

2. Vad heter reseetuiet som resande präster har med sig för att kunna fira nattvard med andra under resans gång?

(Rätt svar: sockentyg.)
2 poäng. Även Sockenbudstyg eller socknetyg accepteras.

D. Resmål 4 ~~(Los Angeles)~~

10 poäng Vi tar sikte uppåt, mot Sankte Per och den stora porten. Ett bevingat fotbollslag från Västsverige delar smeknamn med vår stad.

8 poäng Långt före 44 pobladores slog sig ner här 1781 hade den lokala ursprungsbefolkningen sina hem intill floden som rinner genom staden. Idag en stad med ungefär lika många invånare som hela Sverige.

6 poäng Staden vi söker rymmer en stor religiös mångfald med kyrkor och tempel i nästan varje gathörn. Och på tal om tempel så växte förresten det andra helgonet upp i utkanten av vår stad.

4 poäng Vår stad är en destination för mången drömmare.
Här har det ofta varit full rush, även om den bilburna befolkningens vardag ibland kan kännas trög. Men observera att invånarna här sällan är trumpna när de lallar omkring.

2 poäng Här i staden vill de stigande stjärnorna helst falla platt till marken nedanför det ikoniska, gigantiska och upplysta bokstäverna i bergen.

Vi har kommit fram till Stjärnornas och Änglarnas stad – Los Angeles

Facit (ledtrådarna):

10 p – Vi kör söderifrån San Diego mot LA:s södra utposter **San Pedro** och **Port of LA, d**

8 p – **Los Pobladores** (nybyggarna) de 11 familjer som sägs ha grundat staden. Ursprungsbefolkningarna vid floden var Thonga och Chumash. Floden är **Los Angeles River** som flyter genom hela staden från bergen i norr till Port of LA i söder.

6 p – LA är en av världens största religiöst mångfaldiga städer. Uppskattningsvis finns det över 10.000 religiösa församlingar i staden. **Val Kilmer,** skådespelaren som växte upp i norra Los Angeles spelade karaktären **Simon Templar** i Hollywood-versionen av den brittiska TV-serien

Helgonet. (Val Kilmer tillhörde även rörelsen Christian Sience, som har haft ett fäste bland de många kristna inriktningarna i Los Angeles.)

4 p – **Drömmarnas stad**, **Full Rush = Guldrushen på 1840-50-talet** som bidrog till att många immigranter kom och Los Angeles ekonomi växte explosionsartat.
Bilburna = I staden finns fler bilar än invånare (2 bilar per invånare)
Observera = Griffith Observatory (ett känt observatorium)
Majoriteten av Los Angeles-borna röstar på demokraterna och är **kritiska till Trump**.
Lallar omkring = från **musikalfilmen Lala land**

2 p –De stigande stjärnorna vill helst få sin egen platta på **Hollywood Boulevard Walk of Fame**.
Det ikoniska tecknet i bergen är **Hollywood-skylten**.

Följdfrågor

Frågefilmen ifrån Los Angeles är 7 minuter lång. Följdfrågorna i den här filmen kommer uppdelade på två grupper. Det kommer information, sedan två frågor, sedan info igen, och därefter två frågor igen.

1. Vilken domkyrka i Sverige har en altartavla av samma konstnär och med samma motiv som Sjömanskyrkan i San Pedro

(Svar: Linköpings domkyrka)
2 poäng.

2. Lars Carlzon (bild) - Den första svenska sjömansprästen i San Pedro 1952 var också deckarförfattare, och blev sedermera biskop i Sverige. För vilket stift blev han biskop?

(Svar: Stockholms stift)
2 poäng.

3. Vilken svensk musikproducent höll ett tal (och citerade ABBA) när Backstreet Boys förärades en stjärna på HWF 2013.

(Svar: Max Martin)
2 poäng.

4. Två svenska gitarrister medverkade på låten från 1999. Den ena var Esbjörn Öhrwall (son till kyrkomusikern Anders Öhrwall) men vem var den andre folkkära gtarristen som medverkade?

(Svar: Jojje Wadenius)
2 poäng.

E. Resmål 5 ~~(London)~~

10 poäng Vi lämnar de dödas plats, dit de döda kunde åka med Nekropolis i 1:a, 2:a eller 3:e klass och åker mot jungfruns plats i staden som omnämns i skrift första gången år 60. Kanske kan King of North pumpa dig på mer information om stan?

8 poäng Schweiziska skor leder dig till två platser i stan där parkvakterna spelar fotboll. Kanske passerar du kungens kors, det vita kapellet eller kronprinsessan när du rör dig i staden?

6 poäng Vad blir det till frukost? En hel?
Vad blir det till middag? Padda, fisk eller gris?
Var blir det eftermiddagsfika? På bagarens gata?
Och till kvällen slår man kanske rekord?

4 poäng Om tiden är ur led kan du nollställa, observera rymden och stiga ombord. Den svenska församlingen här är en av de allra första i utlandet. Här firar man gudstjänst, erbjuder samtal, det finns flera körer i församlingen som bl.a. sjunger på Valborg i regentens park. Deras konfirmander reste senast på konfirmandläger till Paris.

2 poäng Svenska kyrkan på Harcourt Street bjuder in till Melodifestival-kvällar varje vår där dörren som öppnar först, är den som leder in till kyrksalen. Ring ring! Är det ABBA eller Tha Clash som ringer? Nej det är ju såklart...

London!

Facit (ledtrådarna)

10 poäng: De dödas plats är kyrkogården Brookwood, där en svenska begravningsplats finns, och dit man kunde resa med begravningsföljet i olika klasser. Jungfruns plats är Marylebone,(Originally called St Mary's on the Bourne, it evolved through forms like Mary-le-bourne to distance the area from the notorious Tyburn gallows, eventually becoming Marylebone), där Svenska kyrkan ligger.

8 poäng: Ett av fotbollslagen i London heter Queens parka rangers. Kanske passerar man platserna Kings Cross, Whit Chapel eller Victoria.)
6 poäng: Typiska maträtter är Toad in a hole, Fish and chips och Bangers and mash (korv och mos). Afternoon tea på Baker Street. Pubbesök och kanske dricka Guiness)

Följdfrågor

1. Svenska kyrkan i London är den första svenska kyrkan som uppförs av svenskar utanför Sveriges gränser. Invigningen sker på Mikaels dag 29 september.
   Det är samtidigt som Fredrik I var kung i Sverige.
   När den första ångsmaskinen i Sverige tas i bruk.
   Det är också när Voltaire slutar sin exil i England.
   Vilket år söker vi?

(Svar: 1728)
8 poäng för rätt årtal. 6 poäng om man gissat årtal mellan 1718-1738. 2 poäng om man gissat mellan 1703-1753.

2. ”Svenska kyrkan i utlandet är mycket. För en del är det lucia och kanelbullar. För mig och för många fler är det diakoni, gemenskap, Gudsrelation på sitt eget språk, en stadig grund av kristna värderingar och en trygg hamn över hela världen.”
   Så säger en av våra nuvarande biskopar om Svenska kyrkan i utlandet. Hen har också jobbat i just Svenska kyrkan i London. Vem söker vi?

   (Svar: Biskop för Härnösand Teresia Boström.)
   4 poäng för rätt svar, efternamnet räcker.

3. Det har funnits flera svenska kyrkor på de brittiska öarna men nu finns bara den i London. Det innebär att Londonförsamlingen reser en del för att träffa svenskar, och människor med anknytning till Sverige, för att fira gudstjänst och träffas. Nämn tre platser där verksamhets bedrivs.

(Svar: Birmingham, Liverpool, York, Newcastle, Edinburgh, Inverness, Winchester, Bournemouth, Brighton, Bristol, Bath, Cardiff, Dublin, Belfast, Glasgow.)
1 poäng för varje rätt svar. Max 3 poäng.